

ВІДГУК

опонента на дисертаційне дослідження Берестня Дмитра Григоровича на тему: «Адміністративно-правові засади добору на посаду поліцейського в Україні», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право

Актуальність дисертаційного дослідження Берестня Дмитра Григоровича очевидна, оскільки передумовою результативного проведення реформ у будь-якій галузі є, передусім, розроблення відповідної ефективної нормативно-правової бази. В нашій країні триває процес прийняття нових законодавчих актів, орієнтованих на підвищення ефективності діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування й приведення українського законодавства у відповідність до європейських стандартів та норм.

У процесі реформування правоохоронної системи України державою були сформульовані у тому числі засади нової кадрової політики Міністерства внутрішніх справ України, адже не викликає сумнівів, що саме від рівня організації роботи з кадрами у першу чергу залежить ефективність виконання функцій і завдань, поставлених перед Національною поліцією України. Водночас, формування, розвиток та ефективність реалізації кадрової політики безпосередньо пов'язані з наявністю досконалої, адекватної відповідному історичному етапу розвитку держави законодавчо-нормативної бази. Це спонукає до вивчення й ретельного аналізу адміністративно-правових засад здійснення добору на посаду поліцейського в Україні.

Дисертаційне дослідження виконане відповідно до Плану науково-дослідних та дослідно-конструкторських 3 робіт Державного науково-дослідного інституту МВС України за темами: «Стан та шляхи вдосконалення організації управління в умовах реформування системи МВС України» (державний реєстраційний номер 0115U006865), «Сучасні тенденції реформування юридичної освіти та науки в Україні» (державний реєстраційний номер 0115U003318), а також відповідно до положень Стратегії

сталого розвитку «Україна – 2020» (Указ Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015), Стратегії розвитку органів внутрішніх справ України та Концепції першочергових заходів реформування системи МВС України (розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2014 р. № 1118-р), Стратегії реформування державного управління України на 2016–2020 рр. (розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 р. № 474-р), Пріоритетних напрямів розвитку правової науки на 2016–2020 рр. (постанова загальних зборів Національної академії правових наук України від 3 березня 2016 р.), Переліку пріоритетних напрямів наукового забезпечення діяльності органів внутрішніх справ України на період 2015–2019 рр. (наказ МВС України від 16 березня 2015 р. № 275).

Мета дисертаційної роботи полягає у тому, щоб спираючись на аналіз наукових поглядів вчених, а також норм чинного законодавства України, з'ясувати сутність та особливості адміністративно-правових процедур добору на посаду поліцейського Національної поліції України, та на основі узагальнення позитивного зарубіжного й вітчизняного досвіду розробити пропозиції та рекомендації спрямовані на вдосконалення законодавства у відповідній сфері.

Об'єктом дослідження визначено, як сукупність суспільних відносин, що виникають у процесі реалізації адміністративно-правових засад здійснення добору на посаду поліцейського в Україні.

Предметом дослідження є адміністративно-правові засади здійснення добору на посаду поліцейського в Україні.

Науково-теоретичне підґрунтя дослідження становлять наукові праці фахівців із галузі адміністративного права, а також адміністративного процесуального права. Окрім того, було використано здобутки фахівців з інших галузевих дисциплін, як-то: кримінальне право, психологія, філософія, соціологія, теорія держави і права, тощо. Нормативною основою дослідження є сукупність нормативно-правових актів різної юридичної сили, зокрема: Конституція України, кодифіковані акти, а також низка інших законодавчих та

підзаконних нормативно-правових актів, які закріплюють адміністративно-правові засади здійснення добору на посаду поліцейського в Україні. Інформаційну та емпіричну основу дисертації становлять узагальнення практичного досвіду роботи кадрових підрозділів Національної поліції, довідкові видання, статистичні матеріали. У ході підготовки дисертації автором використано власний накопичений досвід роботи.

Методологічною основою дослідження є як загальнонаукові, так і спеціальні методи, застосування яких обумовлюється системним підходом, що надасть можливість досліджувати проблеми в єдності їх соціального змісту і юридичної форми. Під час розв'язання поставлених завдань застосовувалися такі спеціальні методи дослідження, як: гносеологічний метод, порівняльно-правовий, аналітичний метод, структурно-функціональний, статистичний, індуктивний метод.

Наукова новизна отриманих результатів визначається тим, що підготовлене дисертаційне дослідження є однією з перших спроб, комплексно, за допомогою використання сучасних методів та на основі аналізу наукових поглядів вчених і норм чинного законодавства, з'ясувати сутність та особливості адміністративно-правових засад здійснення добору на посаду поліцейського в Україні, а також розробити відповідні пропозиції та рекомендації, спрямовані на вдосконалення норм чинного адміністративного законодавства у відповідній сфері.

У результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових положень та висновків, запропонованих особисто здобувачем. Основні з них такі:

- удосконалено класифікацію нормативно-правових джерел, що урегульовують процедуру добору на посаду поліцейського в Україні за наступними критеріями: за сферою та характером дії: - базові (загальні, основоположні) вітчизняні та міжнародні нормативно-правові акти; - спеціальні; - допоміжні (додаткові) нормативно-правові акти (с.16);

- запропоновано власне авторське визначення добору на посаду поліцейського підрозділів Національної поліції, як адміністративної процедури, що полягає в пошуку кандидатів на посаду поліцейського підрозділів Національної поліції, оцінці та зіставленні їх особистих, моральних, психо-фізичних і професійних якостей до кваліфікаційних вимог, що пред'являються до відповідних посад (с.70).

- аргументовано положення, відповідно до якого для здійснення якісного добору в Національну поліцію необхідне формування науково-освітньої бази, що забезпечує підвищення професійного рівня кадрів Національної поліції в умовах проведення системної реформи правоохоронних органів;

- звернено увагу, що для здійснення кадрових процедур з добору на посаду поліцейського в Україні передбачена та законодавчо урегульована ціла низка форм і методів, організаційні аспекти реалізації яких зазнали значних змін та удосконалення у зв'язку з суттєвим оновленням нормативно-правової регламентації діяльності Національної поліції України. Відтак, на теоретичному рівні маємо всі підстави для висновку про здатність даних заходів забезпечити якісний добір високопрофесійних кадрів на службу до поліції. Однак, для повної відповідності процесу формування кадрового потенціалу Національної поліції заявленим вище принципам варто, на нашу думку, запровадити обов'язковий конкурсний відбір на посади середнього та вищого складу поліції, а також зробити обов'язковим тестування на поліграфі для посад керівного складу Національної поліції (с. 115).

- проведено компаративістський аналіз здійснення процедури добору на посаду поліцейського в деяких країнах Західної Європи (Велика Британія та , Німеччина, Франція), а також США;

- запропоновано розроблене Положення про організацію кадрової роботи в органах поліції, в якому окреслити коло організаційно-правових питань кадрового забезпечення органів поліції, що включає в себе: понятійний апарат; механізм кадрового забезпечення; кадрову роботу;

кадрові технології; порядок проходження підготовки та підвищення кваліфікації.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що вони становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес, зокрема: науково-дослідній сфері – для подальшого розроблення теоретичних та практичних проблем, пов'язаних із здійсненням добору на посаду поліцейського Національної поліції України; правотворчості – як основа для вдосконалення адміністративного законодавства, яке визначає правові засади здійсненням добору на посаду поліцейського; правозастосовній діяльності – з метою удосконалення окремих аспектів практичної діяльності Національної поліції України щодо здійснення добору на посаду поліцейського до Національної поліції України; навчальному процесі – під час підготовки підручників, навчальних посібників, науково-методичних матеріалів із дисциплін «Адміністративне право» та «Адміністративний процес».

Разом з тим, дисертація не позбавлена певних недоліків та суперечливих положень, які потребують додаткових пояснень та уточнень, зокрема:

1. Так, в роботі охарактеризовано стан наукових розвідок історичних етапів адміністративно-правових засад здійснення добору на посаду поліцейського різних періодів, однак, автору доцільно було б виокремити та надати класифікацію самих періодів розвитку процедури добору.

2. Досліджуючи сутність та зміст здійснення адміністративно-правових засад добору на посаду поліцейського дисертант виділяє наступні етапи: I - оголошення конкурсу на зайняття необхідних вакансій; II – це пошук кандидатів; III – вивчення кандидатів, оцінка їх особистих, ділових і професійних якостей; IV – розгляд питання про призначення кандидата або про допуск до участі в конкурсі на заміщення посади в підрозділах Національної поліції України за підсумками проведених заходів; V – проведення конкурсної процедури для виявлення найбільш гідних кандидатів

для призначення на посади в поліцейського в підрозділах Національної поліції України. Разом з тим, додаткового обґрунтування потребують пропозиції здобувача стосовно того, як саме дослідник пропонує запровадити обов'язкове поліграфічне тестування для кандидатів на службу, та на якому саме етапі його доцільно запровадити.

3. Так, з метою підвищення ефективності та якості проведення добору на посаду поліцейського дисертант пропонує удосконалити нормативну базу шляхом розробки Положення про організацію кадрової роботи в органах поліції, в якому окреслити коло організаційно-правових питань кадрового забезпечення органів поліції, що включає в себе: понятійний апарат; механізм кадрового забезпечення; кадрову роботу; кадрові технології; порядок проходження підготовки та підвищення кваліфікації? Разом з тим, окрім констатації відповідного факту, конкретних пропозицій здобувач, чомусь, не наводить.

Вищенаведені зауваження, які в певній мірі носять характер побажань, не впливають на загальну позитивну оцінку якості виконаної дисертантом роботи. Теоретичні результати й наукові положення, які містяться в цій дисертації, характеризуються єдністю змісту і свідчать про особистий вклад автора в юридичну науку. Вдалий і логічно поєднаний вибір у дослідженні питань, їх актуальність, розумне співвідношення теоретичних міркувань та прикладів з практики, чіткість викладу матеріалу, аргументованість наукових висновків і узагальнень свідчать про значний науковий рівень проведеного дослідження та його практичне значення.

Зміст дисертаційної роботи висвітлений достатньо повно, виклад запропонованих в роботі положень базується на ґрунтовному опрацюванні літературних джерел із проблематики дисертаційного дослідження. Автор сформулював свої висновки, які здатні стати значним внеском у розвиток вітчизняного адміністративного права.

Дисертаційна робота Берестня Дмитра Григоровича на тему: «Адміністративно-правові засади добору на посаду поліцейського в Україні»

відповідає галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 167. Берестня Дмитро Григорович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Опонент:

доктор юридичних наук,
доцент кафедри адміністративного,
фінансового та інформаційного права
Київського національного
торгівельно-економічного університету

Олена ЗАПОТОЦЬКА

